

# Presentació

**Joaquim Maria Puigvert Solà**

Coordinador de l'Estudi General



## **A tall de presentació. La nova etapa de la revista «Estudi General»: una eina d'aprenentatge al servei dels estudiants de màster i doctorands**

Aquest és el primer número de la nova etapa de la revista de la Facultat de Lletres *Estudi General*. Es tracta d'una capçalera històrica de les publicacions periòdiques generades des de la Universitat de Girona, juntament amb *Scientia Gerundensis*. En efecte, l'any 1981 naixia *Estudi General* per commemorar el desè aniversari del Col·legi Universitari de Girona (CUG), el precedent més immediat, recordem-ho, de l'actual UdG, creada el 1991. Tal com deia el professor Jordi Nadal, aleshores director del CUG, a la presentació del primer número, la publicació va ser una decisió del claustre de professors amb l'objectiu de “preparar un recull de treballs personals que testimonies la voluntat de recerca”. Molts dels més de cinquanta col·laboradors del primer número eren joves professors i exalumnes que començaven la seva carrera investigadora. D'aleshores ençà, la situació de la recerca a la UdG ha donat un gir copernicà. Més de mil tesis lligides, els actuals 127 projectes de recerca del Ministeri de Ciència, Innovació, Economia i Competitivitat i 60 grups de recerca consolidats en són bons indicadors, així com les corresponents publicacions generades. El 2016, per exemple, de les factories de la UdG en sorgiren 779 articles en revistes indexades a l'ISI *Web of Knowledge*, 57 llibres de recerca i 246 capítols de llibre. És en aquest nou context que no tenia gaire sentit que la revista *Estudi General* continués essent una plataforma de publicació del professorat de la Facultat de Lletres que a hores d'ara publica majoritàriament en revistes especialitzades de reconegut prestigi nacional i internacional. És per això que hem de celebrar la decisió de l'equip de deganat de la Facultat

de Lletres, liderat pel degà Josep Gordi, de propiciar al mateix temps la continuïtat i la renovació radical de la revista posant-la al servei dels estudiants de màster i els doctorands vinculats a la mateixa Facultat. En aquests moments de canvis d'orientació i d'objectius cal agrair la feina feta pels professors Josep M. Nolla, Albert Rossich i Mariàngela Vilallonga com a membres que han estat del consell de redacció; feina que ha possibilitat que la revista durant el període 1981-2005 hagi arribat al seu número 25, una quantitat gens menyspreable, sempre amb el suport dels diversos degans i deganes que ha tingut la Facultat. Les prestatgeries de l'hemeroteca de la Biblioteca del Campus del Barri Vell en donen fe. També s'ha d'expressar l'agraïment al nou consell de redacció format pels directors dels màsters relacionats amb la Facultat de Lletres (Bea Bleuca, Margarida Castañer, Margarida Casadevall, Rosa Congost i Àngel Quintana) així com pels coordinadors de doctorat (Míriam Cabré i Enric Sagner) que ha d'assessorar la nova etapa de la revista; i a Xevi Bou, de Documenta Universitària, per haver-ne assumit l'edició amb cura i diligència.

La nova etapa de la revista vol contribuir decididament a dotar els estudiants de màster i doctorands d'una plataforma editorial per tal de complementar la formació rebuda al llarg dels màsters vinculats a la Facultat de Lletres, això és, els de Recerca en Humanitats, Comunicació i Estudis Culturals, Ensenyament de l'Espanyol i de Català com a segones llengües, Polítiques i Planificació per a les Ciutats, l'Ambient i el Paisatge i el de Patrimoni (Especialitats en Patrimoni Cultural i en Patrimoni Natural). Sí. Entenem que ajudar i estimular que els autors dels millors treballs de màster tinguin ben aviat l'oportunitat de publicar els seus resultats en forma d'articles és continuar apostant per la seva formació com a investigadors. Mai es ponderarà suficientment la importància formativa dels màsters i el canvi radical que la seva docència ha d'implicar respecte a la dels graus. Ja no es tracta d'ajudar a consolidar creativament coneixements i competències genèriques i específiques sinó de formar als futurs investigadors i professionals. Per això cal donar aquelles eines més adequades d'aprenentatge per facilitar el que ja és inajornable, a saber: que assoleixin aquell grau de maduresa, autonomia i expertesa intel·lectual del tot necessari per afrontar amb èxit el treball final de màster, primer, i si és el cas, una futura tesi doctoral. Perquè diguem-ho clar: cap exercici que tot estudiant hagi

pogut fer al llarg del grau (exàmens, exposicions orals, comentaris de text, ressenyes, memòries de pràctiques, treballs de curs, treball de fi de grau...) té la complexitat d'un treball de fi de màster. Potser només s'hi acostava un xic el treball final de grau.

És cert que les prestatgeries de les biblioteques universitàries (físiques o virtuals) són curulles de llibres sobre metodologia que parlen de com escriure un treball de recerca i de com reconvertir-lo en forma de llibre o article. Però sempre ens quedarà el dubte si són consultats i, sobretot, degudament interioritzats i personalitzats. En efecte, a les biblioteques dels campus s'hi poden trobar els llibres clàssics de Jean Guitton *El trabajo intelectual. Consejos a los que estudian y a los que escriben* (1ª ed. francesa: 1951; 1ª ed. espanyola: Madrid, Rialp, 2000); de David Romano (deixeble de Jaume Vicens Vives, l'historiador especialment sensible a les qüestions epistemològiques i als instruments de difusió i publicació de les recerques) *Elementos y técnicas del trabajo científico* (Barcelona, Teide, 1973; 8ª edició: 1987); el celebrat i suggestiu llibre d'Umberto Eco *Cómo se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de estudios, investigación y escritura* (1ª ed. italiana: 1977; 1ª ed. espanyola: Gedisa, 1981); i el més recent de William Germano *Cómo transformar tu tesis en un libro. Técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura* (1ª ed. anglesa: 2005; 1ª ed. espanyola: Siglo XXI, 2008). Precisament el llibre citat d'Eco va ser publicat per l'editorial Gedisa el 2001 dins la col·lecció "Herramientas universitarias", on s'hi troben títols com ara *Cómo usar la información en trabajos de investigación, Escribir en la Universidad, Cómo escribir trabajos de investigación, Cómo se hace una investigación, Cómo obtener un doctorado. Manual para estudiantes y tutores, Cómo convertirse en un hábil investigador*, entre molts d'altres.

D'instruments bibliogràfics certament no en falten. No és del tot certa la percepció de molts estudiants que diuen acabar el grau sense els mínims rudiments per iniciar-se en la recerca. Però sigui com sigui la formació amb la qual s'arribi als màsters, la tasca ja és del tot inajornable. I no es pot afrontar, és clar, només de manera llibresca o amb receptes "de manual". Que els alumnes practiquin com escriure els resultats de les seves recerques amb criteri, reflexió i revisió constant és el millor mètode d'aprenentatge. Heus ací, doncs, el principal objectiu que els brinda la nova etapa de l'*Estudi General*, que no endebades portarà per subtítol *Revista dels Joves Investigadors en Humanitats*: que s'iniciïn ben

d'hora en el repte de preocupar-se per l'edició dels resultats de les seves recerques. Que es tracta d'un repte ho evidencia el fet que existeixi un ampli consens entre els editors de treballs acadèmics (siguin de l'àmbit d'humanitats i ciències socials o del científic i tecnològic) quan consideren que són gran majoria els treballs de màster i tesis doctorals que no són publicables tal qual, ja sigui en forma de llibre o d'articles. I no pas per falta de qualitat en els continguts.

En definitiva, es tracta que els joves investigadors i investigadores s'iniciïn en l'aprenentatge de publicar els resultats de les seves recerques en una revista que adoptarà els criteris d'avaluació per parts dels articles, tal com s'esdevé en les revistes més exigents. D'aquesta manera esperem contribuir a que els joves investigadors aconseguixin els difícils objectius de saber sintetitzar els seus TFM en forma d'articles, dominar el to de l'escriptura acadèmica i que trobin una veu pròpia per comunicar amb eficàcia i bona prosa els resultats de la seva primera investigació.

A més de tots aquests objectius esperem que també la revista esdevingui un bon aparador del caràcter polièdric i transversal dels màsters relacionats amb la Facultat de Lletres, així com de les noves línies de recerca que s'estan obrint ; tot plegat amb l'esperança que s'acabi consolidant com un segell de qualitat i singularitat que ajudi a reforçar els màsters de la Facultat dins el sistema universitari català.